

Bodák Mk.1

k pušce CZ Bren 2

K nové útočné pušce CZ Bren 2 se od konce roku 2021 dodává nový bodák Mk.1. Kromě své funkce na pušce by měl nahradit legendární bojový nůž vz. 75, jinak zvaný UTON (útočný armádní nůž). Ten sloužil českým a slovenským vojákům přes 45 let.

Psát o *utonu* podrobněji by bylo pověstné nošení dříví do lesa, a tak jen několik drobných poznámek z jeho historie. Stejně jako ve všech případech byla v Mikovu Mikulášovici vyrobena ověřovací série, která se dostala do rukou tehdejších průzkumníků. To byla ve své době elitní zvláštní složka naší armády. Nože UTON byly v ČSLA vydávány jen speciálním útvarům (průzkumníci, výsadkáři a piloti). S dnešním nožem/bodákem Mk.1 má UTON několik společných prvků.

Bodák, nebo bojový nůž

Bodáky a bojové nože mají každý svou historii a obecně se vyvíjely spíše nezávisle na sobě. První světová válka přinesla zákopové masakry na bezprostřední vzdálenost, kde se místo neohrabaných opakovacích pušek s nasazeným bodákem bojovalo více lopatkami, noži, pistolemi, granáty a vůbec vším, co bylo po ruce. Vznikla tak kategorie zákopový nůž, kterou nejdříve představovaly jakkoliv dostupné nože a upravené bodáky. Později se začaly tyto bojové nože stan-

Nový bodák Mk.1 na pušce CZ Bren 2

dardizovat. Příkladem budiž americký Mark I nebo německý Nahkampfmesser (nůž pro boj zblízka).

Za druhé světové války přišla suhlská společnost Wilhelm Gustloff Werke s kombinovaným nožem Carla Eickhorna nazvaným Seitengewehr Modell 42 (SG 42, Kampfmesser 42). SG 42 byl koncipován zejména jako bojový a víceúčelový nůž s možností upnutí (nejen) na karabinu 98 jako bodák.

Po válce se začaly masově zavádět útočné pušky a s nimi na obou stranách železné opony postupně přišla zcela nová kategorie univerzálních nožů. V Sovětském svazu to byl nůž (bodák) model 6N3 vzor 1957 pro puš-

ku AKM. V USA byl zaveden typ M7 (který mohl sloužit jako univerzální nůž). Ten až v roce 1986 začal být nahrazován modelem M9, jenž se svou funkcí a designem podobal staršímu sovětskému protějšku – mimo jiné i schopností konfigurace jako nůžky na stříhání drátů.

Taktický bodák Mk.1

Konstruktérem bodáku Mk.1 je major Ing. Roman Hippík, jehož jméno není mezi zájemci o nože neznámé. Je totiž autorem většiny nožů, které užívají vojenské jednotky (Charon 43. výsadkového pluku nebo Falco 102. průzkumného praporu) a policejní specialisté. Kromě toho se jedná o aktivního vojáka, který po kariéře v jednotkách hloubkového průzkumu naší armády působí na vyškovské vojenské akademii. Zároveň je major Hippík od roku 1994 v rámci Armády ČR instruktorem pro boj zblízka.

Je to člověk, jehož znalosti a odbornost přivedly na svět budoucího nástupce zejména legendy UTON. Vývojem se na základě objednávky z České zbrojovky zabýval mj. Hippík od roku 2014. Podle zakázky se mělo jednat o jednoduchou konstrukci bodáku/nože, jenž na rozdíl od svého předchůdce UTON bude součástí výzbroje každého vojáka Armády ČR. V souvislosti se zadáním konstrukčního úkolu byla diskutována také otázka stříhání drátu, resp. drátěného plotu, jak to umí v kombinaci s pouzdem jiné zahraniční

UTON vz. 75

